

ÇALIŞTAY RAPORU

Çalıştay Adı : Barolar Arası İş Birliği, Destek Ve İletişim Grubu Çalıştayı

Tarih : 08.06.2024

Yer : Türkiye Barolar Birliği/ ANKARA

Düzenleyen : Ankara Barosu Cinsel Şiddete Karşı Destek ve Dayanışma Birimi

Katılımcılar :

İsim ve Soyisim	Baro
Stj. Av. Asya Naz Kızılırmak	Ankara Barosu
Av. Ayşegül Karagöz	Ankara Barosu
Av. Banu Altunlu	Antalya Barosu
Stj. Av. Sıddıka Beyza Cengiz	Adana Barosu
Av. Buğra Kaan Eminoglu	Ankara Barosu
Av. Betül Çetin	Ankara Barosu
Av. Ceren İlgen Altuntaş	Bursa Barosu
Av. Ceren Koçak	Eskişehir Barosu
Av. Ceren Kalay Eken	Ankara Barosu
Av. Çiğdem Kolot	Ankara Barosu
Av. Duygu Akyol Ağcakoca	Eskişehir Barosu
Ecem Köse	Sosyal Hizmet Uzmanı
Av. Elçin Kılınçer	İzmir Barosu
Av. Elçin Özge Şimşek	Ankara Barosu
Av. Esma Memi	İstanbul Barosu
Av. Fatma Sürücü	Ankara Barosu
Av. Ilgaz Lale Kocakundakçı	Kırklareli Barosu
Av. İlayda Doğa Karaman	Ankara Barosu
Av. Kamile Kardelen Şendur	Ankara Barosu
Av. Merve Karadaş	Diyarbakır Barosu
Av. Mihriban Çelik	Şanlıurfa Barosu
Av. Nergis Yılandı	Adana Barosu
Av. Rümeysa Yaren Koç	Bursa Barosu

Av. Saime Nur Alp	Ankara Barosu
Av. Yasemin Kümet	Van Barosu
Av. Zelal Nur Ünal	Ankara Barosu
Av. Zeynep Gül Taşkın	Ankara Barosu

Giriş

Barolar Arası İş Birliği Destek ve İletişim Grubu Çalıştayı, 08.06.2024 tarihinde Ankara Barosu'nun ev sahipliğinde gerçekleşmiştir. Çalıştayı ilk oturumu saat 10:00'da başlamış olup, açılış konuşmasını Ankara Barosu Cinsel Şiddete Karşı Destek ve Dayanışma Birimi Koordinatörü Av. Betül ÇETİN yapmıştır.

Divan Kurulu ve Açılış Konuşması

Çalıştayda Divan Kurulu oluşturulmuş ve Ankara Barosu'ndan Av. Fatma SÜRÜCÜ, Av. Zelal Nur ÜNAL, ve Av. Ayşegül KARAGÖZ'ün yer alması kararlaştırılmıştır. Divan Kurulu'nun Çalıştaya ilişkin notlarını Cinsel Şiddete Karşı Destek ve Dayanışma Birimi'ne iletmesine ve Birim tarafından Çalıştay raporu hazırlanarak katılımcı Barolarla paylaşılmasına karar verilmiştir.

Av. Betül ÇETİN, açılış konuşmasında, kadın avukatlar olarak meslek içinde karşılaşılan şiddet ve ayrımcılığa karşı nasıl bir mücadele başlatıldığına dair aktarım yapmıştır. Bu mücadelede ayrıca adliyelerde ve Baro odalarında karşılaşılan ayrımcı dil ve tavırlara karşı kadın hukukçuların eylemlilikleri anlatılmıştır. Politika Belgesinin yazım süreci, yazım sürecinde akademisyenler, psikolog ve sosyal hizmet uzmanları tarafından sunulan katkılar, yapılan toplantıların aktarımı, üzerinde durulan kavramlar, Politika Belgesinin amacına ve ilan edilmesine ilişkin bilgilendirme yaparak Politika Belgesinin kadın mücadelesinin bir kazanımı olduğunu belirtmiştir.

İLK OTURUM

1. Politika Belgesinin Tanıtımı ve İçeriği

Av. Saime Nur ALP, çalıştayda **Ankara Barosu Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Ayrımcılık, Cinsel Taciz ve Saldırıya Karşı Politika Belgesini** tanıtmıştır. Bu belge, Ankara Barosu tarafından 8 Mart 2021 tarihinde kabul edilerek ilan edilmiştir. Belge, toplumsal cinsiyet eşitliği alanında aktif çalışan hukukçuların emeğiyle hazırlanmış olup, Ankara Barosu'nun ayrımcılık ve şiddete karşı tutumunu belirleyen önemli bir belge olmuştur. Politika belgesi ile Ankara Barosu, her türlü şiddete karşı etkin bir tavır almayı ve Baro içinde ayrımcılıktan ve şiddetten arındırılmış bir ortam yaratmayı taahhüt etmiştir.

2. Politika Belgesinin Uygulama Prensipleri

Özgürlük ve eşitlik temelinde avukatlık mesleğinin icrası için uygun koşulların sağlanması Ankara Barosu'nun başlıca hedefidir. Ankara Barosu işbu politika belgesi ile her türlü şiddetin ve özellikle toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve ayrımcılığın karşısında olduğunu beyan ederek; avukatlar, stajyer avukatlar ile baro çalışanlarının zaman ve mekandan

bağımsız olarak maruz bırakıldıkları cinsel taciz ve saldırı karşısında etkin konum alacağını taahhüt etmiştir. Politika Belgesindeki ayrımcılık ve şiddet biçimlerinden bütünüyle arındırılmış bir Baro ortamı yaratma taahhüdü kapsamında Ankara Barosu Cinsel Şiddete Karşı Destek ve Dayanışma Birimi Kurulmuştur.

Politika belgesinde, şiddet türleri, şiddetle mücadele ilkesinin yanı sıra cinsel taciz ve saldırıya maruz bırakılan avukatlar, stajyer avukatlar ile baro çalışanlarının başvuru süreçlerinin gizliliği ve tarafsızlık ilkeleri üzerinde durulmuştur. Ayrıca, Baro içindeki şikayet ve yaptırım süreçlerinin hızlandırılması, başvurusunun yeniden örselenmemesi için önlemler alınması gibi temel ilkeler vurgulanmıştır. Politika belgesinin amacı şiddete maruz bırakılanlara sadece destek sağlamak değil, aynı zamanda önleme, izleme ve güçlendirme mekanizmaları kurarak şiddetin önüne geçmektir.

3. Cinsel Şiddete Karşı Destek ve Dayanışma Birimi Yönergesi Tanıtımı ve İçeriği

Av. Betül ÇETİN, çalıştayda **Cinsel Şiddete Karşı Destek ve Dayanışma Birimi Yönergesini** tanıtmıştır. Yönergenin yazım süreci, sosyal hizmet uzmanlarından alınan destekler, üzerinde özellikle durulan konular ve Birimin şimdiye kadar olan çalışmalarının aktarımını yapmıştır.

Birimin, Ankara Barosu'nda toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için eğitim ve farkındalık çalışmalarını yapmak, Baro Yönetiminin, merkez ve kurullarının eğitim almasını sağlamak, stajyer avukatlara staj derslerinde verilecek toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimlerini düzenlemek ve cinsel şiddete maruz bırakılan avukat, stajyer avukat ve Baro çalışanlarının başvurusunu almakla görevli olduğunu belirtmiştir.

4. Birimin Oluşturulması, Çalışma Usulü ve Başvuru Alma Prensipleri

Yönerge kapsamında toplumsal cinsiyet eşitliği alanında eğitim almış ve alanda aktif çalışan stajyer avukat ve avukatlardan oluşan Cinsel Şiddete Karşı Destek Ve Dayanışma Topluluğu'nun oluşturulduğunu, Toplulukta hak temelli merkezlerden doğal üyelerin bulunduğunu, Topluluğun eğitim ve farkındalık çalışmalarını yaptığını aktardı. Topluluk üyeleri kendi içinden 11 kişilik Birim Kurulu'nu seçiyor. Birim Kurulu da kendi için de Birim Koordinatörünü belirliyor.

Koordinatörün asli görevi Baro ile irtibatı sağlamak, şu anki durumda bir de Birime gelen Cinsel Şiddet başvurularını almak.. Başvurular 7/24 açık Birim telefonuna, birimin mail adresine ya da Ankara Barosu web sayfasında yer alan başvuru formu doldurularak yapılabilir. Başvuruları Birim odasında alınıyor. Başvurucunun talebi halinde anonim başvuru alınabiliyor. Tüm başvurular gizlilik ilkesi kapsamında alınıyor. Başvurucunun talebi olması halinde rapor hazırlayıp Baro Yönetimine sunuluyor. Tüm süreç başvurunun talebine bağlı kalınarak yürütülüyor, dilerse psikolojik destek yönlendirmesi yapılıyor.

Koordinatör başvuruyu aldığı için Koordinatörün bir danışma merkezi tecrübesinin olmasını, travma, ikincil travma kavramlarına hakim olmasını ve görüşme tekniklerini bilen biri olmasını önemsendiğini, kararların tüm üyelerle birlikte alınıp, taleplerin Baro Yönetimine iletilmesini belirtmiştir.

5. Antalya Barosu Politika Belgesi ve Birim Tanıtımı

Antalya Barosu'nu temsilen Av.Banu ALTUN **Antalya Barosu Çalışma Yaşamında Şiddet ve Tacize Karşı Politika Belgesinin** Antalya Barosu tarafında 8 Mart 2023 tarihinde ilan edildiğini ve bu kapsamda **Antalya Barosu Şiddet ve Tacize Karşı Destek ve Dayanışma Biriminin** oluşturulduğunu aktardı.

Kadın Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Kurulu'ndan 5 üye var. Avukat Hakları Merkezi 1, İşçi Avukatlar 1, Genç Avukatlar 1 üye ve koordinatör üyemiz var. 10 kişi ama koordinatörün oy hakkı yok 9 kişinin oy hakkı var kadın üye sayısı 7 kişinin altında olamaz. Başvuruları Kadın Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Kurulu'ndan alıyorlar. Yalnızca cinsel şiddet değil diğer toplumsal cinsiyete dayalı şiddet başvurularını da alıyoruz. Kapsamın daha geniş olması ve Cinsel şiddetle sınırlanmamasının sebebi ise son zamanlarda stajyer ve işçi avukatların çeşitli şiddetlere maruz kalmaları ve mobbinge uğramalarıdır. Stajyer avukatların mobbing ve diğer şiddet türleri karşısından yalnız hissetmemelerini istedik.

Sosyal medya hesabımız ve mail adresimiz var bu şekilde kurula başvuru yapıyor. Maruz bırakılanı yargılamadan dinliyoruz ikincil mağduriyet olmamasına dikkat ediyoruz. Görüşmeyi en az iki kişi yapmaya çalışıyoruz.

Staj eğitiminde toplumsal cinsiyet eğitimi, mağdurla görüşme teknikleri eğitimini biz veriyoruz.

İKİNCİ OTURUM

1. Sosyal Hizmet ve Hukuki Süreçlerde Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddetle Mücadele

Sosyal Hizmet Uzmanı Ecem Köse ve Av. Zeynep Gül Taşkın kolaylaştırıcılığında 5 Kişilik gruplar oluşturularak atölye çalışması yapılmıştır.

Katılımcılar vaka örnekleri üzerinden cinsel şiddetle mücadele, destek ve dayanışma konularında deneyimlerini paylaştı ve bu alandaki hukuki ve sosyal hizmet süreçlerinin iyileştirilmesi için çeşitli önerilerde bulundular.

Vaka Çalışmaları ve Uygulamalar:

Vaka1: Güvenli Alan ve Bilgilendirme

Bu vakada, başvurunun ilk aşamasında, kişiye güvenli bir alan yaratılması gerektiği vurgulandı. Şikayetçi olan kişinin gizliliği ve savcılık dosyasının gizlilik sınırları hakkında bilgilendirme yapıldı. Başvurucunun talepleri doğrultusunda, avukat talebi olup olmadığı soruldu ve hukuk sürecine dahil edilme olasılığı aktarıldı. Ayrıca, Baro ve diğer destek merkezlerinden alınabilecek hizmetler hakkında bilgi verildi.

Vaka 2: Psikolojik Destek ve Aile Desteği

Bu vakada, başvurana psikolojik destek almak isteyip istemediği soruldu ve Türkiye Barolar Birliği'nin psikolog destek birimine yönlendirme yapıldı. Aile desteği konusunda nasıl bir yaklaşım benimsenmesi gerektiği tartışıldı. Şiddet mağduru kadının barınma ve ekonomik ihtiyaçları da ele alınarak, ŞÖNİM gibi destek merkezlerine yönlendirme yapıldı.

Vaka 3: Cinsel Taciz ve Rıza İnşası

Bu vaka, cinsel taciz ve manipölasyonun rıza inşasına yol açtığı bir durumu ele aldı. Hukuki süreçte takipsizlik riski bulunan bu vaka için, rızanın her durumda açık ve net olması gerektiği ifade edildi. Karşı tarafın avukatı olması durumunda, Baro tarafından yapılacak bildirimler ve raporların önemi vurgulandı.

Vaka 4: Cinsel Şiddet ve Ekonomik Destek

Bu vakada, cinsel saldırıya uğrayan bir kişinin ekonomik ve barınma desteğine ihtiyacı olduğu belirlendi. Belediyelerle ve sosyal hizmet merkezleriyle işbirliği yapılması önerildi. Sosyal incelemeler sonucunda, kadına ekonomik destek sağlanması ve 6284 sayılı kanun kapsamında yönlendirilmesi gerektiği ifade edildi.

2. Kapsayıcılık Sunumu

Av. Buğra Kaan EMİNOĞLU tarafından yapılan sunumda, LGBTİ+ların maruz bırakıldığı cinsel şiddet ve bununla mücadelede nasıl daha kapsayıcı olunabileceği üzerinde duruldu. Cinsel şiddete maruz kalanlarının çoğunlukla; kadınlar, lgbti+lar ve lgbti+ kadınlar olması vurgulandı. Bu sebeple Birimlerde görüşme alacak kişilerin maruz bırakılanın sadece cis heteroseksüel olduğu kabulüyle hareket etmemesi gerekir.

Başvuru alırken kendi cinsiyet algımız üzerinden cinsiyet atamamamız gerektiği hatırlatırken, LGBTİ+ alanı oldukça dinamik olduğundan alandan güncel olarak kullanılan terimlerin değişebileceğinden geçmişte kullanımı sakıncalı görülmeyen terimlerin güncelde kullanımının sakıncalı olabileceğinden bahsedildi. “Biyolojik” cinsiyetin “atanmış cinsiyet” yerine kullanılamayacağı, trans “birey” gibi bir kullanımın olmaması gerektiği yerine neden “translar” şeklinde bir kullanım olması gerektiği, “transeksüel/travesti” gibi ifadelerin asla kullanılmaması gerektiği, “homoseksüel-eşcinsel” kavramı yerine neden “gey” sözcüğünün kullanılmasının gerektiği tartışıldı.

Başvuranlara, bir süreç yürütmek istiyorsa başvurulma ihtimali olan tüm kurumlarda yaşanabilecek lgbti+fobi hakkında bilgi verilmelisinin, başvuranın onamı doğrultusunda kurumlarda cinsiyet zahirine dikkat edilmesinin istenmesi gibi hususlarda başvuranla dayanışma kurmanın öneminden bahsedildi.

Başvuranlarla görüşme alırken başvuru alanın LGBTİ+ alanına dair bilgilerinin yetersiz olduğunu hissettiği durumlarda LGBTİ+ dernekleriyle/topluluklarıyla iletişime geçmesinin son derece faydalı ve önemli olduğundan bahsedildi.

3. Cinsel Şiddete Maruz Bırakılan İle İlk Temas Ve İletişim Teknikleri Sunumu

Sosyal Hizmet Uzmanı Ecem Köse tarafından yapılan sunumda, cinsel şiddete maruz kalanlarla ilk temas ve iletişim teknikleri üzerine bilgiler verildi. Cinsel şiddetle mücadelede doğru yaklaşımın nasıl olması gerektiği, tecavüz mitleri dediğimiz yanlış inanç ve söylemlerle şekillendiği üzerinde durularak yaygın mitler anlatılmıştır.

Cinsel saldırı anlatımlarında farklılıkların olmasının altında yatabilecek nedenler ve intihar girişimi ile ilgili uyarı sinyalleri değerlendirilmiştir. Cinsel şiddet kavramında sıklıkla karşımıza çıkan “Rıza İnşası” kavramı ele alınmıştır.

Kadın Sığınmaevi hizmet modeli hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

Örnek bir vaka verildi: iki avukat arasında yaşanan olaylar nedeniyle duygusal şiddete uğrayan ve manipüle edilen bir avukatın, şikayetçi olması halinde baro da isminin duyulacağı adliyelere gidemeyeceği düşünceleri ile çekimser davranıp hissettiği sosyal baskı nedeni ile hareketsiz kaldığından bahsedildi. Tam bu noktada Barolarda Cinsel Şiddete Karşı Destek Dayanışma Birimlerinin kurulması gerektiği vurgulandı.

4. Sonuç Ve Öneriler

Çalıştay sonucunda, toplantıya katılan tüm meslektaşlar istedikleri konularda söz alarak düşünce ve taleplerini iletmışlerdir.

Toplantıda öncelikle tüm barolarda Politika Belgesi oluşturulması ve Birimlerin kurulmasının önemi anlatılarak bunun için çalışmalar yürütülebileceği belirtildi.

Tüm barolarda toplumsal cinsiyet eşitliği eğiminin verilmesinin önemi vurgulanmıştır.

Tüm barolarda cinsel şiddetle mücadele, destek ve dayanışmanın sağlanması adına oluşturulacak Birim veya kurullarda, sosyal çalışmacı ve psikolog istihdamının önemine dikkat çekilerek bu hususun görüşülmesi, buna yönelik aktif olarak çalışma yapılması konusunda fikir birliğine varılmıştır.

Katılımcı Barolarla İletişim İçin Whatsapp Grubu oluşturulmasına karar verilmiştir.

5. Değerlendirme ve Kapanış

Av. Betül ÇETİN söz alarak kapanış konuşmasını gerçekleştirdi. Divana ve tüm katılımcılara teşekkürlerini sundu. Tüm katılımcıların meslek örgütümüzde destek ve dayanışma ile büyüteceğimiz Cinsel Şiddete Karşı Destek ve Dayanışma Birimlerinin kurulması temennisi ile Çalıştaya son verildi.